

РЕШЕНИЕ

№ 28410

гр. София, 30.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в публично заседание на 28.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **2703** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 121 от Закона за държавния служител /ЗДСл/.

Образувано по жалба на Р. Р. К. срещу Заповед Т-114/23.02.2024 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи, с която заповед е прекратено служебното ѝ правоотношение на осн. чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл. Отделно са предявени и два иска, както следва: иск по чл. 106, ал.2 и ал.4 ЗДСл. В жалбата се твърди, че оспореният административен акт е издаден в нарушение на административно производствените правила, материалния закон, както и при несъответствие с целта на закона. С тези мотиви се иска отмяната ѝ.

В с. з. жалбоподателката не се явява, но чрез адв. Б. поддържа жалбата на наведените в нея основания.

Ответникът – Министърът на външните работи чрез процесуалните си представители юрк. У. и Г. излагат доводи за неоснователност на жалбата и отхвърлянето ѝ от съда.

Представителят на СГП излага довод за основателност на жалбата.

От фактическа страна.

С Постановление № 219 от 8 ноември 2023 г. е изменен и допълнен Устройственият правилник на Министерството на външните работи (УП на МВнР). По арг. на § 8 от същия дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ (ЧРАО) е закрыта и е създадена дирекция „Човешки ресурси“. С § 9 се създава чл. 20а от УП на МВнР, респ. създава се новата дирекция „Деловодство и архив“.

В изпълнение на ПМС № 219 от 08.11.2023 г. е утвърдено длъжностно разписание на МВнР, в сила от 15.12.2023 г., със Заповед № ЧР-95-00-541/11.12.2023 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи. Отново в изпълнение на цитираното ПМС с раздел I от Заповед № ЧР-95-00-536/07.12.2023 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи е закрыта дирекция ЧРАО, в т.ч. и длъжността „началник на отдел „Дипломатически архив“.

До издаването и обнародването на ПМС № 219 от 08.11.2023 г. Р. К. е заемала длъжността началник на отдел „Дипломатически архив“, дирекция ЧРАО.

След утвърждаване на новото длъжностно разписание и в изпълнение на чл. 14, ал. 1 от Закона за дипломатическата служба (ЗДС) е обявена процедура относно провеждане на конкурентен подбор между всички служители в МВнР, включително за длъжността началник на отдел „Дипломатически архив“ в МВнР (писмо с рег. № ЧР-04-01-5186/06.12.2023 г. на постоянния секретар на МВнР, представено по делото).

Предвид закрытата дирекция ЧРАО и длъжност „началник на отдел „Дипломатически архив“, която длъжност К. е заемала, както и отказът на същата да участва в обявения конкурентен подбор за заемане на длъжността „началник на отдел“ в новосъздадената дирекция „Деловодство и архив“, със Заповед Т-114/23.02.2024 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи е прекратено служебното й правоотношение на осн. чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл.

От правна страна.

Жалбата е подадена в срок. Същата е по отношение на акт, подлежащ на обжалване и от лице с правен интерес, поради което е допустима. Разгледана по същество е частично основателна, поради следното.

Оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган, съгласно разпоредбата на чл. 108 от ЗДСл във вр. чл. 42, ал. 5 от Закона за администрацията. Съгласно чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, в случаите при съкращаване на длъжността, служебното правоотношение се прекратява от органа по назначаването, в настоящия случай от министъра на външните работи (арг. чл. 10, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерство на външните работи (МВнР)).

Спазена е установената в чл. 108, ал. 1 от ЗДСл писмена форма на акта за прекратяване на служебното правоотношение, като в него е посочено правното основание - чл. 106, ал. 1, т. 2 и чл. 108 от ЗДСл, придобитият ранг на държавна служба, размера и основанията на дължимите обезщетения.

Разпоредбата на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл не въвежда изискване за излагането на конкретни мотиви относно прекратяването на служебното правоотношение при съкращаване на щата, освен актовете, с които е направено това. Ответникът не е длъжен и да спази конкретна процедура напр. за подбор при съкращение на определен експерт сред останалите такива в отдела.

Във връзка с гореизложеното се констатира, че при постановяване на акта не е допуснато съществено нарушение на административно производствените правила.

1. По приложението на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл.

За да е налице съкращаване на длъжността по смисъла на чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл и трайно установената съдебна практика по прилагането му е необходимо пълно премахване на функциите, задачите и задълженията на тази длъжност или тяхното изменение да бъде толкова съществено, че новата им съвкупност и изискванията за тяхното осъществяване да налагат извод за наличието на нова длъжност, в т.ч. създаване на изцяло нова дирекция с нова функционална характеристика.

До издаването и обнародването на ПМС № 219 от 08.11.2023 г. , с което е изменен и допълнен Устройственият правилник на Министерството на външните работи (УП на МВнР), Р. К. е заемала длъжността началник на отдел „Дипломатически архив“, дирекция ЧРАО.

Съгласно § 8 от Постановление № 219 от 8 ноември 2023 г. дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ (ЧРАО) е закрыта и е създадена дирекция „Човешки ресурси“, съответно с § 9 се създава чл. 20а от УП на МВнР, който регламентира създаването на нова дирекция „Деловодство и архив“. След обнародването на цитираното ПМС дирекцията, в която жалбоподателката е изпълнявала своите служебни задължения, е закрыта и не съществува като наименование и функции.

Въз основа и в изпълнение на ПМС № 219 от 08.11.2023 г. е утвърдено длъжностно

разписание на МВнР, в сила от 15.12.2023 г., със Заповед № ЧР-95-00-541/11.12.2023 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи. С раздел I от Заповед № ЧР-95-00-536/07.12.2023 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи е закрыта дирекция ЧРАО, в т.ч. и длъжността „началник на отдел „Дипломатически архив“, която длъжност Р. К. е заемала. Видно от представените по делото доказателства, Р. К. от 15.12.2023 г. не е фигурирала към числеността на дирекцията - срещу нейното име няма посочен номер, нито посочена длъжност, която да е изпълнявала.

Съгласно чл. 14, ал. 1 от Закона за дипломатическата служба (ЗДС) „директорите и началниците на отдели в Министерството на външните работи се назначават от министъра на външните работи чрез подбор, основан на професионални качества“. След утвърждаване на новото длъжностно разписание и в изпълнение на чл. 14, ал. 1 от ЗДС е обявена процедура относно провеждане на конкурентен подбор между всички служители в МВнР, включително за длъжността началник на отдел „Дипломатически архив“ в МВнР (писмо с рег. № ЧР-04-01-5186/06.12.2023 г. на постоянния секретар на МВнР, представено по делото). Това задължение произтича от факта, че дирекция „Деловодство и архив“ е новосъздадена, поради което и назначаването на директор и началник на отдел в дирекцията следва да се осъществи единствено след провеждането на процедура по конкурентен подбор в МВнР, в съответствие с изискванията на специалния Закон за дипломатическата служба. В първото по делото съдебно заседание от страна на ответника беше представено и прието като доказателство писмо от постоянния секретар до служителите в министерството относно обявени конкурентни подбори за длъжностите „директор“ и „началник на отдел“, създадени след измененията в Устройствения правилник на Министерството на външните работи. Установи се в хода на производството по делото, че Р. К. не е участвала в обявения конкурентен подбор за длъжността „началник на отдел“ в новосъздадената дирекция „Деловодство и архив“. Доказателство за това е представената и приета по делото Служебна бележка с рег. № ЧР-04-01-2067/05.06.2024 г. на директора на дирекция „Човешки ресурси“ (ЧР), МВнР. Мотиви в тази посока се съдържат и в процесната заповед. К. е участвала единствено в подбора за заемане на длъжността директор на дирекция „Деловодство и архив“, но не е била одобрена за заемане на тази длъжност, като процедурата във връзка с това няма данни да е била предмет на оспорване. Видно от приетото по делото предложение от 13.02.2024 г. и 21.02.2024 г. до К. е било отправяно такова за заемане на други длъжности в МВнР, съобразно нейния професионален опит и образование, вкл. в дирекция „Държавен протокол“, които е отказала.

По делото са представени и приети заверено копие на длъжностната характеристика за длъжността „началник отдел“ „Дипломатически архив“ в дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ (закрыта в изпълнение на ПМС № 219 от 8 ноември 2023 г.) и длъжностната характеристика за длъжността „началник отдел“ „Дипломатически архив“ в дирекция „Деловодство и архив“. При съпоставка на двете длъжностни характеристики се достига до заключението, че функциите и задълженията на началник на отдел „Дипломатически архив“ в дирекция „Деловодство и архив“ са увеличени в сравнение с тези на „началник отдел“ „Дипломатически архив“ в дирекция ЧРАО (така например т. 12, 8 и 2 от

длъжностната характеристика за новосъздадения отдел). Освен това, е добавено и нова необходима компетентност, която следва да притежава заемащия посочената длъжност, а именно - управленска компетентност. В сравнение с длъжностната характеристика за закритата длъжност, функциите и компетентностите, които следва да притежава началникът в новосъздадената дирекция са увеличени, респ. същият е натоварен с повече отговорности и задачи, каквото е едно от изискванията, за да е налице „съкращаване на длъжността“. Тук следва да бъде посочено, че макар привидно да е налице преминаване на функции и задължения, представляващи съдържание на длъжностната характеристика на жалбоподателя в друга длъжност след структурните промени, това не води до извод, че липсва реално съкращаване на длъжността като система от функции, задължения и изисквания (в т. см. Решение № 1398 от 27.01.2012 г. на ВАС по адм. д. № 14210/2011 г., 5-членен с-в; Решение № 13852 от 19.11.2014 г. на ВАС по адм. д. № 13567/2013 г., V о.). ключов момент при преценката за това се явяват управленската компетентност, въведена с новата длъжност, която е съществен елемент от новата длъжност. В допълнение, видно от приложените по делото длъжностно и поименно длъжностно разписание, закрити са всички съществуващи до тази дата отдели и сектори в дирекция ЧРАО (общо 3 отдела и 6 сектора), а в новосъздадената дирекция „Деловодство и архив“ са създадени 2 отдела с нови характеристики, задължения и функции. Длъжността, заемана от Р. К. след 15.12.2023 г., не съществува като нормативно определена позиция и система от функции, задължения и изисквания, утвърдени с длъжностната характеристика, тъй като дирекцията, в която е изпълнявала своите задължения, е нормативно премахната.

Горното се потвърждава и от представения по делото доклад от заместник министър-председателят и министър на външните работи, обосноваващ необходимостта от изменение и допълнение на УП на МВнР. В новосъздадената дирекция „Деловодство и архив“ е заложена нова функция, а именно информационната осигуреност на МВнР, на базата на документацията, създадена от дейността на дипломатическата служба (стр. 3 от Доклада). Освен посоченото, всички документи в Министерството след измененията с цитираното ПМС се съхраняват и ползват при специален режим, като тази дейност е възложена на новосъздадената дирекция „Деловодство и архив“. На новосъздадената дирекция, са възложени нови, допълнени функции. Така например, дирекцията е отговорна за съхраняването на оригиналите на международните договори с участието на Република България и придружаващите ги документи, свързани с тяхното подписване и последващо изменение, както и определените за дългосрочно запазване документи на министерството. Т.е. обемът и задълженията на дирекцията, касаещи съхраняване на документи с особено значение за страната ни, се е увеличил (арг. чл. 20а, т. 9 от УП на МВнР). До обнародването на ПМС № 219 от 08.11.2023 г. на дирекция ЧРАО са били възложени правомощия по оказване на методическа помощ и контрол върху деловодната и архивната работа единствено на Инспектората, дирекция „К. отношения“ и задграничните представителства. Съгласно чл. 20а, т. 8 на новосъздадената дирекция са добавени и нови задължения - оказване на методическа помощ и контрол върху деловодната и архивната работа в Инспектората, дирекция „К. отношения“, дирекция „Човешки ресурси“, дирекция „Бюджет и финанси“, отдел „ЮНЕСКО“ в дирекция „Права на човека“ и задграничните представителства.

Като се има предвид дейността на допълнените три дирекции и числеността на персонала, осъществяващ дейност в посочените дирекции (общо 93 служители), се достига до извода, че на новосъздадената дирекция „Деловодство и архив“ е увеличен обемът на функциите и задълженията, за които отговаря.

При тази доказателствена съвкупност, съдът намира за безспорно наличието на основанието по чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл доколкото при съпоставката на функциите и задачите по отношение на заеманата от К. длъжност, преди и след издаване на оспорената в настоящото производство заповед е налице пълно премахване на една част от функциите, задачите и задълженията на тази длъжност и съществено изменение на друга част от тях, което налага извод за наличието на нова длъжност, в т.ч. създаване на изцяло нова дирекция с нова функционална характеристика.

2. По отношение на исковете по чл.106, ал.2 от ЗДСл. И чл.106, ал.4 от ЗДСЛ.

Тъй като прекратяването на служебното правоотношение е поради съкращаване на длъжността, то на ищцата се е следвало обезщетението по чл.106, ал.2 от ЗДСл. за срок от два месеца, ако друго не е уговорено.

Доколкото е налице основанието по чл.106, ал.1, т.2 ЗДСл, видно от изложените от съда в настоящото решение мотиви, касаещи законосъобразността на Заповед Т-114/23.02.2024 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи, с която заповед е прекратено служебното й правоотношение на осн. чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл., то така предявения иск е основателен.

Относно размера, съдът приема следното. По делото не беше установено да е било уговорено нещо различно относно размера на това обезщетение от нормативно установения такъв. Видно от приложеното по делото удостоверение на л. 25 от делото при прекратяване на трудовото й правоотношение е изплатено единствено обезщетение за неизползван платен отпуск. При това положение на ищцата следва да бъде изплатено претендираното от нея обезщетение в размер на 6 711,96 лв.

По отношение на искането за присъждане на претендираното обезщетение по чл.106, ал.4 от ЗДСЛ, съдът намира същото за основателно поради следното. Видно от представените по делото доказателства, трудовото правоотношение с ищцата е прекратено със Заповед Т-114/23.02.2024 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи, на осн. чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл., считано от 28.02.2024г. т.е. без да бъде спазено едномесечното предизвестие. Това не превръща заповедта за прекратяване в незаконосъобразна, но поражда право на обезщетение в полза на лицето чието служебно правоотношение е прекратено без спазване на едномесечния срок за предизвестие. Възражението на ответната страна, че е уведомила ищцата още на 28.12.23г., че длъжността й ще бъде съкратена, не изпълва хипотезата на разпоредбата в ЗДСЛ в частта относно отправяне на предизвестие за прекратяване на служебното правоотношение, тъй като обнародването на

Постановлението на МС въз основа на което са извършени структурните промени довели до съкращаване в щата са основание за прекратяване на правоотношението, но индивидуалните последици от настъпването на промените следва да се уредят в заповедта с която се прекратява същото. Факта че това уведомление, не е било отправяно е безспорен по делото с оглед заеманата защитна позиция на ответника в цялото производство, че предизвестие не се дължи, тъй като на К. е била предлагана друга позиция в рамките на същия работодател, която е отказала. Ето защо основателен се явява така предявения размер на иска за сумата от 3 355,98 лв.

Относно разноските.

При този изход на спора основателно се явява своевременно заявеното искане за присъждане на разноски на ищеца в размер на 10 лв. за държавна такса и 850 лв. за процесуално представителство, съобразно уважената част от исковете и по компенсация с вземането на ответника за разноски.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Р. Р. К. срещу Заповед Т-114/23.02.2024 г. на заместник министър-председателя и министър на външните работи, с която заповед е прекратено служебното ѝ правоотношение на осн. чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи да заплати на Р. Р. К. сумата от на 6 711,96 лв. , представляваща обезщетение по чл. 106, ал.2 от ЗДСл., поради съкращаване на длъжността; сумата от 3 355,98 лв., като обезщетение по чл.106, ал.4 от ЗДСЛ за неспазено едномесечно предизвестие, както и сума в размер на 860 лв. разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред **Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.**